Timişoara, 1895. Anul II. Nr. 191. Luni în 28 August (9 Septembre).

DREPTATEA

Apare în fie-care ḑi de lucru la amiaḑi.

Preţul 10 fl. pe an (pentru străinătate 37 frci.) — Numeri singuratici 5 cr. — Tacsa de inserţiuni: 1 cm.□ 1 cr., plus 30 cr. timbru.

Redactor responsabil: Adrian P. Deseanu.

Redacţiunea şi Administraţiunea: Timişoara, cetate strada Zápolya (Temesvár, Festung, Zápolyagasse,) Nr. 41. Telefon (linia de stat Viena, Budapesta, Arad) Nr. 4.

De la „Associaţiune“.

(Raport special.)

Sibiiu, 6 Septembre n.

Eri, Joi, la 5 oare p. m. a ţinut nou alesul comitet central al Associaţiunei prima şedinţă ordinară sub presidiul vicepresidentului Dr. Il. *Puşcariu.* De faţă au fost dintrĕ membrii ordinari: Z. Boiu, P. Cosma, Dr. C. Diaconovich, I. Papiu, I. V. V. Russu, I. St. Şuluţ (realesi), apoi Dr. A. Brote, Dr. Am. Frâncu (m. noi), ear' dintrĕ suplenţi N. Togan (reales), G. Bogdan, maiorul Maxim, Dr. Rem. Roşca şi Dr. O. Russu (m. noi). Notariu: Dr. V. Bologa secretariu II.

Presidentul deschide şedinţa şi salută comitetul nou, în special pe membrii cari acum pentru prima-oară fac parte din comitetul central al Associaţiunei.

Notariul dă cetire conclusului adunărei generale referitoriu la alegerea comitetului şi funcţionarilor, care luându-se spre ştire comitetul se declară reconstituit pe periodul 1895—98.

I. St. Şuluţ aduce la cunoştinţa presidiului, că dl Alex. *Lebu*, cu considerare la cele întêmplate cu ocasiunea alegerei sale în comitet, regretă a nu putè primí mandatul de membru ordinar al comitetului central, şi că l'a autorisat a face aceasta declaraţiune în numele sĕu.

Comitetul *nu* i-a act de această demisiune.

G. Bogdan-Duică cu considerare la unele ştiri publicate în presa română, roagă presidiul sĕ-i spună, că în ce calitate a fost ales în comitet.

Presidiul respunde, că deoare-ce întrebarea aceasta nu se refere la vr'un act al comitetului, nu poate rĕspunde. Este însĕ lucru natural, că D. Bogdan, ca şi ceilalţi membrii ai comitetului au fost aleşi personal şi nu ca membrii unui grup sau a unei corporaţiuni oare-care.

G. Bogdan se dechiară multămit cu acest respuns.

Dr. A. Frâncu cere, ca cu abatere de la usul de pân' acum funcţionarii noi sĕ-şi înceapă activitatea nu la 1 Ianuariu, ci imediat.

Deoare-ce prin votul adunării generale s'a făcut schimbare numai în postul de secretar I, ear' o schimbare în redacţiunea „Transilvaniei“ în decursul anului nu ar fi oportună, comitetul decide, ca I. secretariul nou sĕ-şi ocupe postul după usul din trecut cu începere de la 1 Ianuariu.

Întărindu-se statutele noue, această cestiune va fi pentru viitoriu regulată.

Notariul dă cetire conclusului adunării generale referitor la modificarea statutelor şi raportează că noul I. secretar a făcut deja traducerea statutelor în limba maghiară, astfel că aceste se vor putè subşterne la locurile competente până la terminul fixat de guvern. (10 Septembre.)

Raportul se ia spre ştire, şi compunerea comitivei către guvern se încredinţează biroului.

Dra *Jovescu*, denumită de profesoară ordinară — provisoriă la şcoala de fetiţe, 'şi dă demisiunea din causa că nu a fost instituită în mod definitiv.

Demisiunea se primeşte şi se decide escrierea unui concurs nou, cu termin de 15 ḑile.

Conclusele adunării generale, în cât astăḑi nu au fost pertractate, pre cum şi afacerile curente se vor pune la ordinea ḑilei în şedinţa proximă.

Sĕ ne afirmăm în jos.

Echou la articolii „Dreptăţii“ din nrii 179, 180.

II.

Firul articolului „Sĕ ne afirmăm în jos“ conţine negreşit şi solidaritatea factorilor naţiunei române. Ce afirmare este aceea, când foile noastre politice şi acelea jurnale cari s'au declarat că ţin la programul naţional, se combat, se osândesc unele pe altele? Inimicii iau osândele drept doveḑi şi ḑic, că numai ultraistii fac memorande şi congrese şi numai ei sunt cu Liga. De şi port multă recunoştinţă către jurnalistica noastră, căci ea numai se luptă astăḑi, totuşi trebue sĕ ḑic: „Medicilor, vindecaţi-vĕ mai întâiu pre voi, apoi poporul nostru.“ Vedem la maghiari şi la alte naţiuni partide cu program propriu, în cele naţionale însĕ toate foile lor sunt de o părere. Foile noastre bisericeşti, ca şi Associaţiunea culturală, lucrează sĕ ne ducă la Meca; lucrează, însĕ nu le putem cetí, când scriu motivele contrarilor nostri şi când osândesc: că a făcut fiasco ca la Bruxella“, etc. De ce n'aţi mers voi acolo, cei ce defaimaţi, ca sĕ faceţi mai multă ispravă? Celelalte foiţe în limba română sunt scrise de maghiari şi nu sunt demne nici a le numí, căci le daţi importanţă şi le popularisaţi.

Capii bisericilor române, se scrie adese despre ei, că nu sunt naţionali, nu sunt solidari cu conducĕtorii naţionali. Sĕ fim odată în lamură cu pretensiunile noastre de la capii bisericeşti. Ei sunt priviţi, cum a scris reposatul G. Bariţiu, de funcţionari ai statului şi în adevĕr, au pus jurământ şi nu pot eşí — dacă ar şi simţí româneşte, — din ogaşa carului guvernamental, prin urmare mai bine ar fí, ca capii bisericilor noastre sĕ nu facă politică. Li-s'a luat o taină, mâne le poate luá seminarele, poimâne le va poruncí sĕ scrie preoţilor în limba statului, şi ei nu vor face mai mult de cât ceea-ce au făcut până acum, fiind-că ca funcţionari nu pot. Ceea ce ar putè fí numai aceea, ce a făcut episcopul Klein: sĕ spună Monarchului verde nedreptăţile cari le cunosc ei şi sĕ-şi deie dimisiunea. Astfeliu de faptă rară, neaşteptată, sus ar face o ageră atenţiune şi jos în popor o groaznică deşteptare. Negreşit, că guvernul şi-ar dá silinţa sĕ pună în locul lor nişte indivizi ca Pituc şi ar fí rătĕcirea din urmă mai rea de cât slăbiciunea. După o catastrofă însemnată, ca şi cea din secolul trecut, ar căutá guvernul nou venit la cârmă sĕ *multămească încâtva poporul,* căci se teme şi el de inimicii din afară. Capii bisericilor române cu conducĕtorii de astăḑi nu pot fí solidari, însĕ nici poporul, cât de sfinţi sunt, *nu va merge cu ei,* şi guvernul nu-i cresteazǎ, că n'au armată.

Venim acum sĕ rĕspundem drept ţinuta poporului nostru jos, asupra învinuirilor contrarilor, că românii ar fi nepatrioţi şi alţii iridentisti.

Patrioţi! Oare în ce sunt maghiarii mai patrioţi de cât românii? Dau ei relativ mai multă dare de bani şi de sânge, de cât dau românii? Au făcut românii revoluţie, pre cum au făcut ei, ca sĕ fie numiţi nepatrioţi? Au fost românii aliaţi vre-odată cu inimicii sta-

Foişoara „Dreptăţii“.

Doamna Sîia.

— Tip. —

De *Emanuil Măglaşiu.*

La capĕtul satului Têrnoveni se vede o hrubă subterană, mică şi joasă, ce foarte mare asemĕnare are cu un gârliciu de pivniţă părăsită. Împregiurul căscioarei nişte nuci uitaţi de vremuri îşi alintă crengile pe coperişul vechiu, carele, când vêntul începe a suflá mai cu tărie, par'că ar face mătănii, aşa se apleacă şi încoaci şi încolo.

Ací în căscioara aceasta locuieşte Doamna Sîia, căci aşa o vom numí. Sîia este un nume, care ascunde pe cel adevĕrat. Nici că am putut face altmintrelea, când eroina noastră trăieşte încă, şi dacă bunul Dumneḑeu nu-şi va fi perdut registrul anilor ei, e nădejde, că Doamna o sĕ o ducă multă vreme încă, cu feliul ei de a cunoaşte lumea şi de a vieţuí într'însa.

Pe vremea resmiriţei nu erá aşa cum aḑi se vede. Pe atunci erá un bujor de fată şi dulce şi vestită prin satele dimpregiur. Toţi oamenii, cari semănau a feciori, muriau după ea, făcêndu-se roată în giurul ei; o iubiau, căci erá cu neputinţă de a nu o iubí.

Las', că aveá acea frăgedime copilărească atât de nepreţuită în podoaba unei femei, dar' apoi toate mişcările ei, talia, vioiciunea, căutătura, glasul ei, ba, aveá ceva mai mult, un aer de sĕlbătăcime încântătoare, ce o asemĕnă cu o căprioară sprintenă, în momentul când o simte vênătoriul în codru.

Pĕrul ei erá negru, ştii, ca peana corbului, şi îl purtá împletit în cosiţe împodobite cu bănuţi de argint şi cu floricele. La gât purtá o salbă de mărgele roşii şi albe, cari îi saltau pe sînul rotund. Se purtá bine şi cochet, şi îi stá bine cu cămaşa albă cusută cu altiţe şi bibiluri de fir de mĕtasă pe la umĕr şi pe la gât. Faţa-i erá albastră, trupul mlădios ca o trestie şi tras prin inel, mai pune apoi o inimă tocmai gata de a dá ascultare şoaptei lui Miron, cel mai frumos şi mai chipeş fecior din Têrnoveni, pe care altor fete li-ar fí plăcut bucuros sĕ şi'l aibă de bărbat.

Se iubiau cu foc şi-'ţi păreá că a nume sunt făcuţi unul pentru altul, şi ai fi dat mult, ca sĕ-ţi schimbi din lăuntrul cu al lor, cu fericirea ce domniá în inimile lor iubitoare.

Miron fù luat de lângă puişorul Sîia spre mai marea amărîciune a amêndurora, fù dus în rĕsboiu, pentru a nu se mai întoarce nici odată.

Acum pacea din inima Sîiei şi-a luat sborul, şi a lăsat în schimb acolo un gol, pe care toate năcazurile şi durerile ce au venit nu l-au putut umplè.

Aşa e ursita! Ea desbină ceea ce inima uneşte — frânge, ce jurămêntul leagă, îngroapă ce speranţa naşte. Este un adevĕr trist . . . .

Astăḑi însĕ nimic din cele de pe atunci. Totul s'a stins, numai amintirea lui mai vine din când în când sĕ-i tulbure gândurile, ce o inundă cu grămada. Multe nevoi şi multe smăcinări au cădut pe capul Doamnei Sîia şi numai linişte n'a avut inima ei.

Pe fruntea ei a început sĕ ningă şi scofîlcită şi slabă ca o suveică, e galbenă, închisă şi tristă ca o călugăriţă. Pĕrul şi-l poartă desfăcut acuma şi 'i cade pe umeri ca douĕ caiere de lână albă, în care tinereţa din vremuri mai uitase câte-va fire negre rĕtăcite ici şi colo. Pe cap poartă o mică cârpă neagră, singurul martor al îndelungatei ei iubiri. Ochii şi-au perdut vioiciunea de odinioară, acum sunt sticloşi, şi un ochiu pĕtrundĕtoriu ar descoperí în adâncul acestei femei o sumă de patimi rele, aşa în cât îţi e oare cum frică sĕ înoptez cu dînsa în casă.

Nasul îi e foarte încovoiat şi easă puternic din obrazul uscat şi plin de creţuri, dar' nu, nu se întâlneşte cu bărbia; gura ei e mică şi adunată, mai are vre-o câţi-va dinţi, cari se arată foarte de treabă în cele trei prânzuri de preste ḑi, când mâncă cu evlavie bucatele, mai ales cele de post.

De te încumeţi a o cercetá în raionul sĕu, atunci încă din curte vei auḑí resunând glasul ei cavernos ca dintr'o groapă, o vei auḑí vorbind singură, lucru ce-l face totdeauna când mintea îi e plină de afaceri importante, aruncând din când în când câte un crâmpeiu mai sdravĕn din gândul fără socoteală, ce o stăpâneşte.

Închisă între cei patru păreţi ai odăii, cu o singură bună prietină: singurătatea,

Din causa st. sĕrbători de mâne, numĕrul procsim apare Mercuri la amiaḑi.

tului? Şí contrarii vor recunoaşte şi vor rěspunde: nu; însě vor adauge: românii nu sunt patrioţi, căci nu le place limba maghiară. Limba nu dă o dovadă de patriotism, că atunci nici ministrul Kálnoky n'a fost patriot, că el încă nu ştiá limba maghiară. Până s'a folosit în Transilvania şi în Ungaria limba latină, 90 percente dintrě maghiari nu o vorbiau, căci nu o ştiau, oare aceia n'au fost patrioţi? Guvernele au inventat aceasta ciuhă, că sě ne spărie. Ele însě au lucrat şi lucrează pe moara nemţilor; lucrează sě înstrăineze pe nemaghiari de Ungaria şi în adevěr, mai lucrând aşa, vor formă din nemaghiari o armată duşmană, carea la vreme sě poată apěrá pe nemţi de kossuthisti, şi apoi sě le recunoască jertfa cu o ceapă degerată. Cu toate aceste, fiind că vorbim de nemţi, de şí nu se ţine de objectul nostru, totuşi sě asemănăm puţin faptele lor cu ale maghiarilor şi vom aflá, că nemţii se deosebesc foarte mult. Când au venit nemţii în Transilvania şi în Ungaria nu ni-au cerut sě vorbim nemţeşte, ci diregătorii nemţi au avut ordin sě înveţe limba poporului. Ei după un timp vorbiau cu plăcere — însě rěu româneşte. Nouă ne plăceá şi-i şí iubiam. Nemţii nu ne numiau Valachi, — ei ni-au dat titula în actele lor de Români. Românii se duceau cu încredere înaintea diregătorilor şi judecătorilor nemţi, că aveau convingerea că sunt drepţi. Astăḑi sě aibă românul faţă de un străin dreptul ca lumina, îl perde, căci este român. De aceasta mulţi români se reţin de la procese, şi au drept. Nemţii aplicau pe tinerii români în diregătorii, maghiarii nu fac, ci îi silesc sě emigreze. Ajutoare de cultură nemţii au dat românilor; ei au conces sě se facă gimnasii la Braşov şi la Brad, fără sě fi avut românii capitalele prověḑute în lege. Guvernele Ungariei n'au conces românilor de la Arad şi de la Caransebeş, de şí au capitalele necesare, sě-şi ridice gimnasii. Guvernul german sub absolutism a propus monarchului şi s'au decretat ajutoare însemnate pentru şcoalele, bisericele şi preoţii româneşti. Guvernul Ungariei a oprit în parte ajutoarele acelea. Preste tot astăḑi pedeci întimpinăm preste tot locul la înaintarea nostră. Pentru-ce? Pentru-că românii nu se declară de maghiari şi pentru-că suntem la graniţa României şi de un neam cu vecinii patriei, guvernul şi şovinistii maghiari ne numesc iridentisti. Bine ar fi sě se formeze întrě români şí ultraisti, că sě aibă cineva drept a purtá titula de iridentist. Eu nu voiu consultá nici unui român sě se facă iridentist sau sě adereze la „Dacoromânia", de şí n'ar fí pěcat sě aibă cineva o dorinţă, totuşi fiind-că cestiunea orientului nu s'a deslegat, mě tem că teatrul rěsboiului viitoriu va fi în România. Nu doresc, ca turcii, bulgarii, ruşii sau nemţii sě devasteze şi sě ardă şí nameştele Ardelenilor, pre cum în trecut arată istoria, că s'a întêmplat în România şi Moldova. Românii jos şi sus trebuesc sě fie la patria lor, unde s'au născut, unde locuesc şí fraţi, părinţi şi pământuri: sě fie la Transilvania şi drepturile ei istorice şi la Ungaria, şi astfel cu limba lor românească cu drepturile ţerii sě se afirme.

I—l.

Epistola lui Wilhelm II. cătră moştenitoriul de tron Rudolf.

„*Echo de Paris*" publică o foarte interesantă epistolă ce împěratul Wilhelm la 1888, adecă cu puţin după păşirea sa pe tron o scrisese clironomului austro-ungar *Rudolf*.

Despre esistenţa acestei epistole n'a ştiut, afară de doi inşi: Wilhelm II. şi Rudolf, — nime. Întêmplarea oarbă însě a adus cu sine, că unui diplomat străin sě-i succeadă a decopiá în toată întregitatea ei epistola şi sě o trimită guvernului sěu. Eată-o:

Iuliu, 1888.

Scumpul şi iubitul meu amic!

Tu ştii, cum ni-am promis totdeauna, că ne vom deschide reciproc inimile şi simţemintele noastre dacă Dumneḑěu ne va chiămá la eserciarea potestăţei supreme. Aceasta promisiune reciprocă o am reînoit la moartea neuitatului împěrat, a tatălui meu. Astăḑi, când mě pregătesc a călătorí la Kiel, mai voiesc sě-ţi comunic odată, ţie scumpe şi nobile amice, simţemintele mele cele mai profunde, voiesc a-ţi repetá toate acelea declaraţiuni loiale ce guvernul meu le-a comunicat deja guvernului těu.

Merg la Petersburg, fiind-că voiesc a împliní dorinţa tatălui şi moşului meu, cari întotdeauna au avut înaintea ochilor interesele Germaniei, pacea şi alianţa prietinoasă şi intimă cu Austria.

Dacă ar putê, şí ei mi-ar recomandá călětoria aceasta mie, care totdeauna eram zugrăvit şi care am şí esprimat şi am şí făcut lucruri, pe basa cărora cu drept cuvênt am fost zugrăvit ca un moştenitoriu de tron duşman Rusiei.

Mi-ar plăcê sě esoperez resolvarea cestiunei economice şi financiare dintrě Germania şi Rusia; şi dacă aşi fí apoi în stare, ca în cestiunea bulgară sě restabilesc întrě Austria şi Rusia buna concordie şi a *curmá greutăţile de la hotarele voastre din orient*, atunci aşi fi pătruns de fericire, ştiind, că aceasta călětorie a mea a fost urmată de succes.

Tu ştii, că acelea idei, ce în aceasta cestiune majestaticul meu tată le-a şí esprimat la Viena, au fost foarte aproape de acelea, ce guvernul împěratului austriac le-a declarat de acceptabile. La Petersburg mai înainte de toate e recomandabilă cuminţenia, fiind-că numai astfeliu va putê sě esiste pe viitoriu amiciţia bună întrě cele trei imperii. Tot pentru pacea popoarelor mele trebue sě distrug cele din urmă nuanse ale intrigelor franceze, cărora de la urcarea mea pe tron li-s'au adaus şi intrigile engleze. Eu din parte-mi le ţin cu mult mai periculoase pe acestea din urmă, căci întrě anumite împregiurări acestea pot contribuí la consolidarea celorlalte.

Pe faţă îţi comunic, scumpul şi nobilul meu amic, cele mai interne simţeminte ale mele, simţeminte, pe cari le împărtăşeşte şi cel mai intim consilier al meu. Aceasta visită a mea la Petersburg ar fi trebuit sě fie cea dintâiu, fiind-că astfeliu o pretinde şi relaţiunea mea personală faţă de ţarul.

Cea dintâiu visită a mea ce o voiu face prin părţile sudice, ve va fi adresată vouě, ca sě depun omagiul ce datoresc Majeştăţei Sale împěratului şi tatălui těu, şi ca sě întăresc şi mai mult legăturile puternice de pace şi amiciţie, ce mě leagă de puternica şi frumoasa Austriă şi de tine, de vecinic scumpul şi nobilul meu amic.

Vilhelm.

Austro-Ungaria.

Misiunea lui Wekerle. Se telegrafează din *Bucureşti*, că fostul ministru-president de tristă memorie *Wekerle* Sándor va luá parte la festivităţile de inaugurare a podului dunărean de la *Cernavoda*. De aici Wekerle plănueşte sě meargă la *Bucureşti*. Se ḑice, că visita aceasta ar avê scopuri politice, adecă că punêndu-se Wekerle în coaţelegere cu bărbaţii de stat ai României sě creeze (!) o relaţiune *mai amicabilă* (?) întrě România şi Ungaria.

Badeni la Viena. Locoţiitoriul Galiţiei contele *Badeni* e chiămat pe ḑiua de 12 Septembre la Viena. Tot pe atunci e aşteptat şi baronul *Chlumetzky*, presidentul camerei deputaţilor. De aceasta ocasiune se va folosí contele Badeni, ca sě se consulteze cu conducětorii partidelor politice.

Străinătate.

Un pas cătră reformele armene. (Sofia, 8 Septembre). „Mir" constată cu satisfacţiune, că autorităţile turceşti au conces înfiinţarea poliţiei comunale în vilajetul Monastir, carea esistă mai de mult şi carea e a se priví drept primul pas spre adevěratele reforme. Poliţia aceasta comunală s'a dovedit la timpul sěu de o bună armă contra bandiţilor.

Deţinerea unui episcop bulgar. (Sofia, 7 Septembre). Din *Ochrida* (în partea vestică a Macedoniei) se raportează, că episcopul bulgar de acolo a fost deţinut şi transportat la Monastir din causa unei epistole adresate dînsului, din carea s'ar fi putênd deduce, că stă în legătură cu insurgenţii. Valiul de acolo, paşa Abdul Kerim a ordonat punerea episcopului în închisoare preventivă.

(Se observă, că în Macedonia nu e lucru neobicinuit de a se adresá contrarilor scrisori compromiţětoare).

Luptă contra socialistilor. (Berlin, 8 Septembre.) Împěratul *Vilhelm* a conferat mult cu ministrul de justiţie *Schönstett* cestiunea, că în ce mod s'ar putê pune capět agitaţiunilor socialistice cu ajutoriul numai al legilor esistente. Împěratul pofteşte, ca autorităţile sě controleze mai cu grije presa socialistă şi ca pedeapsa sě se aplice îndată după comiterea delictului.

Sěrbătoarea ocupărei Romei. (Roma, 8 Septembre.) *Coresp. Pol.* raportează din isvor bine-informat, că din incidentul jubileului de 25 ani a ocupărei Romei Vaticanul nu va luá nici un feliu de dispositiuni demonstrative şi nici declaraţiuni nu va face. Festivităţile jubileului îndeamnă la tot casul pe papa sě protesteze; acest protest însě numai după ţinerea proximului consistoriu papal se va dá publicităţei. Nu e adevěrat, că Vaticanul va luá pentru ḑiua de 20 Septembre esceptionale měsuri de precauţiune, ei se va restrînge la měsurile ce şí cu alte ocasiuni se obicinuesc a se luá.

stă nemişcată şi amorţită de suferinţe, grămădită şi pitulată la gura sobei, privind flacăra focului, care vorbeşte atât de mult omului nenorocit, sau apoi îşi aşterne ochii cătră stradă şi-şi formează şi ea judecăţi despre trecětorii în sus şi în jos.

Pe masa joasă cu trei picioare are o lampă a cărei feştilă rěspândeşte mai mult fum de cât lumină, pornindu-se astfeliu un aer stricat şi neprimenit de nu-ţi poţi trage sufletul. Pe pěretele din dosul lampei zăreşte omul o icoană vechiă, pe care e înfăţişat cu asprul condeiu al unui zugrav vechiu, chipul maicii Preceste, desemnată în toate colorile curcubeului.

Nu vreau sě fiu aşa de nepoliticos pentru a aměnunţí descrierea serăcăciosului mobilar şi a persoanei proprietărese. Un lucru nu pot tăinuí, — doamna Sîia e — sulemenită.

Ea, se vede, că a uitat numěrul anilor ce i-s'au scurs sub picioare şi se crede încă tineră. Obiceiul acesta şi-l'a însuşit cu ani mai înainte, cu scop, ca veḑi doamne, sě se scurgă ochii feciorilor după dînsa. Acum chiar dacă ar voí sě se desbrace de el, nu poate, i-a întrat în sânge, a devenit obiceiul fire. Obrazul presărat cu văi şi cu dealuri şi-l unge cu alifiă vênătă şi în fie-care dimineaţă se şterge cu albuş de ou, se aburează cu cărămiḑi încălḑite în foc şi stropite cu apă de salcămi, apoi se spală cu apă de pelin.

Acestea le face acum nu cu vre-un scop rěu, ferească Dumneḑěu, ci numai şi numai ca sě întindă pielea obrazului şi sě dispară sbârciturile, obiceiu vechiu apucat încă din vremile trecute.

De obiceiu nu e chiar fericită, şi aceasta şi din pricina banilor, cari la ea vin cam cu ţîrâita, aşa în cât gurile rele din Têrnoveni n'au nici un drept sě grăească vorbe de felul ăstora, că „baba de doamna Sîia are o clae de aur înfundată în fundul subpatului".

La cetit se cam pricepe, şi pentru o rugare bună însoţită de un bacşis, ceteşte bucuros Psaltirea, pentru-ca cutare sě se topiască d'anpicioarele şi sě-l ajungă blăstămul lui Dumneḑěu.

Tot aşa şí la datul cu bobii se pricepe cum se cade. Are o păreche de cărţi soioase de prea multă întrebuinţare, pe care vecinic le manevrează în mână. Când vine câte un muşteriu, atunci simulează o modestie deamnă de sfântă Cecilia şi-mi toarnă nişte minciuni groaznice, ce trebue sě aibă pretenţia de adevěruri, pe cari apoi fata îngândurată şi feciorul credul le ia de bani buni, căci ori-cum, Doamna Sîia nu e „ori şi cine" ci e „cineva" vestită în ţinutul întreg. Pentru a-i trece din vreme mai şi descântă, sau mai pune ulcica la cutare fecior, ca sě se prăpădiască după cutare fată.

Aşa e firea ei, face şi desface, leagă şi deslegă; încai dacă n'a avut parte de o vieaţă bună, apoi sě mai facă vr'o îndemână unuiă sau alteia . . .

În vileag pe stradă nu prea iasă, e mâncată de ea ca de alte alea; dar' apoi şi când iasă şi o mai şi pică cineva câte cu o vorbă sarcastică, apoi sě te aţii pârteo, căci aleargă de la un capět la altul lăsând în urma ei o dîră de vorbe, de deu, nu-i cade neted aceluia, care se dă în pârtia vorbei dmnia ei, că mi-l învêrteşte şi mi-l suceste cu vorba, de cugeţi că-i prăpădeul lui Dumneḑeu.

— „Mai bine flămênd, de cât sătul cu ea în casă, şopteşte câte unul ce nu-i prea dus la biserică, şi şopteşte aşa încet, ca sě audă toţi. — Las'o 'n pace mě — îi rěspunde altul — aceea nu-i femee, ci 'i carne cu ochi, n'o veḑi cum e de někăjită, şi-o fí aşteptând drăguţul, cât e ea de cheutoare, şi apoi mai şi rîde pe deasupra, aşa în cât o năcăjeşte pe biata Sîia de l'ar face ţeară de pământ, dacă voinţa i-ar fí în raport cu puterea.

Aşa apoi lasă o droaie de vorbe care de care mai sforăitoare, ce curg ca dintr'un isvor şi pe deasupra mândru declamate, de sě te fi ferit sfântuleţul de Dumneḑeu.

Cei mai bětrâni sau mai şi cam dedat cu dînsa, nu mai rîd de „hainele ei cele acre", dar' tinerii mai ales nu-i dau pace şi-i amăresc vieaţa. Le-ar plăcê de dînsa, dar' numai laptele vacilor dacă nu li-l'ar luá. Căci aşa ḑic ei, de cade grindină, numai doamna Sîia e de vină, ea a învocat'o, de se 'mbolnăveşte cutare, numai baba li-a obrocit, de'l apucă pe popa cărcei sau pe altcineva, numai doamna Sîia cu ale ei meşteşuguri i-a rescolit. Aceasta e credinţa oamenilor din Têrnoveni. Ear' doamna Sîia e silită sě tacă; îşi vede de ale ei trebşoare şi face câte ceva ce-i stă în putere, mângâindu-se cu vorbele: „Gura lumei n'o poate astupá nime, de cât negrul pământ."

Lord-majorul în Paris. (P a r i s, 8 Septembre.) Lord-majorul Londrei a sosit eri aici; publicul l'a întimpinat cu ovaţiuni simpatice. Lord-majorul a declarat mai multor publicisti, cari 'i făcuseră visita, că venirea sa la Paris e de natură curat privată şi că numai acel scop îl are, ca din propria sa iniciativă sĕ învite pe presidentul *Faure* la Londra, unde va fí de sigur primit cu multă veneraţiune. Tot eri a fost primit în audienţă la presidentul republicei, unde lordul a ḑis, că representanţa Londrei (City) s'ar simţí foarte onorată, dacă i-s'ar dá sĕ salute în sinul sĕu pe presidentul. Faure mulţumind rĕspunde, că despre cestiunea unei astfeliu de visite acum nu poate fí vorbă şi că aceea nici nu se poate pune la cale numai întrĕ presidentul republicei şi Lord-majorul Londrei

Cronică.

Timişoara, 7 Septembre n.

Necrolog. Subscrişii cu inimă frântă de durere aduc la cunoştinţă, că *Constantin Radulescu,* inginieur, advocat, director al institutului de credit „Lugojana“ şi fisc. consistorial, după lungi suferinţe, aḑi la 1 oară din ḑi în etate de 73 ani, a adormit în Domnul. Înmormêntarea va fí Luni în 9 Septembre, st. nou, la 4 oare d. m. după ritul greco-oriental. Fie-i ţerina uşoară şi memoria eternă! Lugoş, 7 Septembre 1895. Paulina Radulescu născ. Seimanu, soţiă şi copiii: Cornelia măr. Bredicean cu soţul: Coriolan Bredicean şi cu copiii lor: Tiberiu, Caiu şi Sempronia. Vĕduva Sofia măr. Vlad cu copiii: Victor, locotenent Lucia măr. Barbu, Laura, cu ginerele: Dr. Petru Barbu şi cu nepoata: Florica. Gheorghe Radulescu cu soţia: Elena născ. Nedelcu şi copiii lor: Irina şi Gherghe. Dr. Constantin Radulescu cu soţia: Zoe născ. B. Boerescu cu copiii lor: Pavelică, Mărioara şi Ela. Elena măr. Dobrin cu soţul: Dr. George Dobrin şi copiii lor: Romulus şi Remus.

Fundaţiunea Gozsdu. Membrii fundaţiunei Gozsdu au ţinut şedinţe în 28, 29, 30 şi 31 August a. c. în Sibiiu. În aceste şedinţe s'au votat ştipendii în sumă de 28529 fl. şi 10 cr. la 113 ştipendişti şi anume la 81 ştipendişti vechi şi la 29 ştipendii noue. După specialităţi sunt: jurişti 57, mediciniştí 17, filosofi 8, technici 10, silvicultori 2, comercianţi 4, şcoale medii 15.

Vieaţă lungă. În ḑiua de 10 August a. c., a încetat din vieaţă, în comuna Pechea, judeţul Covurluiu, femeia Anghelina Dumitru Alexiu în etate de 108 ani.

De la „Asociaţiune“ primim următoriul *concurs:* (Nr. 371—1895). Pentru ocuparea catedrei a patra de învĕţătoriu (învĕţătoare) ordinariu la şcoala civilă de fete a „Associaţiunii“ din Sibiiu, se escrie concurs repeţit cu terminul până la *20 Septembre a. c. n.*

Petenţii (petentele) sĕ înainteze cererile până la terminul indicat comitetului „Associaţianei“ in Sibiiu (Nagy-Szeben, Mühlgasse 8), pe lângă următoarele documente:

1. atestat de botez;
2. document despre cualificaţiunea recerută prin legea statului pentru ocuparea posturilor de învĕţători (învĕţătoare) ordinari la şcoalele civile;
3. arĕtare despre studiile pregătitoare şi despre ocupaţiunea de până acum;
4. arĕtarea specialităţii pentru care sunt pregătiţi, şi cu deosebire
5. sĕ dovedească, că posed perfect *limba română* şi *limba germană* în vorbire şi scriere.

Cunoaşterea şi capabilitatea de a propune perfect limba germană, se consideră de condiţiune absolută la conferirea acestui post.

Concurentul, care va fí ales învĕţătoriu (învĕţătoare) ordinariu, se obligă a propune pe sĕptĕmână până la maximul oarelor de învĕţământ, provĕḑut în legea statului.

Învĕţătoriul ordinariu, până când e provisoriu, primeşte salariu anual de 700 fl şi 150 fl. bani de cuartir, solvit în rate lunare anticipative, ear' devenind definitiv, primeşte salariu anual de 900 fl., bani de cuartir 200 fl., 4 cuincuenale à 100 fl. şi drept de pensiune de la stat, unde va solví taxele prescrise pentru pensiune; învĕţătoarea provisoriă primeşte salariu anual de 400 florini şi întreagă întreţinerea în internatul şcoalei, ear' ca definitivă primeşte salariu anual de 600 fl, întreagă întreţinerea în internat, cuincuenale şi drept de pensiune ca învĕţătoriul. Având însĕ locuinţa în internat, va dá directoarei mână de ajutoriu şi la alte agende ale internatului.

Cererile întrate după terminul ficsat nu se iau în considerare.

Sibiiu, din şedinţa comitetului Associaţiunei Transilvane, ţinută la 5 Septembre n. 1895.

Dr. Il. Puşcariu vicepresident. — *Dr. V. Bologa* secr. II.

Colera. Se telegrafează din *Lemberg,* că în *Tarnopol* s'au mai bolnăvit de coleră nouĕ inşi. dintrĕ acestia cinci inşi au murit, doi însĕ s'au însănĕtoşat. Tot astfeliu se telegrafează din *Sibiiu,* că învĕţătoriul şcoalei comunale de acolo, *Horváth* Miklós, s'a îmbolnăvit întrĕ simptoame de coleră şi după o boală de douĕspreḑece oare a murit.

Rĕsbunarea unui femei. Acum vre-o patru ani o femee cu numele Leonia Mangras, care erá servitoare în Jogny (Francia) a atacat pe soldatul Louis Pieetre într'un bal public c'un cuţit şi i-a făcut şease răni. Ea a voit sĕ 'şi rĕsbune, pentru că soldatul o părăsise fără a se interesá nici de copilul ei. Servitoarea fu atunci achitată de juriu şi nu se mai audí nimic de ea. Ranele lui Pieetre s'au vindecat, şi cu timpul el uitase acea întêmplare şi se căsătorí mai târḑíu. Nu de mult, când s'a întors cu tinera sa nevastă şi cu cumnatul sĕu de la o plimbare afară din oraş, fu pe drum deodată atacat de un străin cu o barbă mare şi sbârlită. Străinul îi împunse un pumnal în umĕrul drept. Pieetre speriat, căută sĕ scape prin fugă. Încercarea ucigaşului, care fugeá după el, de a-i mai dá o lovitură cu pumnalul, nu reuşí, căci un gendarm care audise strigătul lui Pieetre puse mâna pe ucigaş. În acelaşi moment îi căḑù acestuia barba falsă, ce o purtá, şi se vĕḑù, că erá femeea Leonia Mangras, despre care patru ani de ḑile nimeni nu mai aḑise nimic. Pe lângă pumnal s'a mai aflat la ea un revolver de buzunar. Ea spuse la poliţie, că a venit la Jogny cu hotărirea de a omorî mai întâiu pe seducĕtoriul ei şi apoi de a se sinucide. Dusă la închisoare, ea n'a voit sĕ mănânce nimic, ḑicênd, că vrea sĕ moară de foame. Ea nu arată nici o căinţă şi îi pare numai rĕu, că nici a doua-oară n'a putut sĕ omoare pe bărbatul pe care îl urá aşa de cumplit.

Literatură, artă şi ştiinţă.

Eminescu la „Associaţiune“.

— *Mic episod din vieaţa poetului.* —

Din incidentul adunării generale a *„Associaţiunei“* am petrecut o sĕptĕmână întreagă în Blaşiu, încuartirat — graţie comitetului arangiatoriu — la vicerectorul seminariului teologic, părintele Ion *Orga.* La masă eram asemenea oaspele seminariului, şi acolo în societatea eruditului şi simpaticului rector, Dr. Alesandru Grama şi a altor bărbaţi, mai ales profesori, îmi petreceam foarte bine timpul prânḑului şi al cinei. Mai ales rectorul *Grama* ne întreţineá foarte interesant, om cetit în literatura profană şi bisericească, fost profesor de dreptul canonic şi istorie, apoi şi bogat în esperienţe, ştiá sĕ ne istorisească multe şi variate lucruri. Întrĕ altele a venit vorba şi de Eminescu, care de altcum în Blaşiu nu e aşa de mult adorat, ca printr'alte locuri, de şi, incontestabil, focul eminescian, care mai anii trecuţi încălḑiá până la certe pătimaşe pe mulţi, s'a cam recit pretutindenea. N'am intenţiune sĕ resuscit cestiunea aceasta eminesciană a anilor trecuţi; vederile s'au cam clarificat, şi de altcum cestiunea nu e actuală. Auḑind însĕ ceva despre vieaţa din Blaşiu a poetului, nu vreau sĕ o dau uitării.

*

La masa seminariului serviá un băiat, ca de 15—16 ani; un tip interesant de student, mi-se pare din părţile secuimei. O faţă melancolică, posomorită, dar' nişte ochi vîi, profunḑi, o frunte lată şi un pĕr lung, dat puţin în sus într'o poetică disordine. Băiatul, nu chiar sprinten la umblat, nu chiar îndemânatic la gesturi, nu face chiar de fecior la masă. De aceea adese-ori îşi aude reproşuri de la domnul rector.

— Adu supă la domnu, . . . adu iute o farfurie, . . . dă-te de ceea parte, fii atent! Cam astfel trebue sĕ-i deie necontenit instrucţii. Şi când totuşi nu face bine, apoi şi-aude judecata. „Veḑi bine, că nu ştie — ḑice un membru al mesei — că mintea lui stă în versuri, par'că se tot gândeşte, nu se uită, că ce are de lucru.“

Tocmai aşa erá şi Eminescu, observă rectorul, Dr. A. Grama, gânditoriu, greoiu la umblet, distras, neîndemânatic. Par' că'l vĕd. Sĕmănă mult cu băiatul ăsta . . . .

*

După prânḑ m'am retras în chilia mea cu părintele vicerector şi am dat, ca de comun în poveşti.

— Adecă face versuri, băiatul, părinte vicerectore, face poesii . . . ?

— Da, face şi el „ghersuri“ — ḑise părintele zimbind.

— Şi oare seamănă el cu Eminescu? . . . Se mai veḑi încă o celebritate din el. Atunci poate fí mândru seminariul, şi Dta, părinte vicerectore . . .

— Da, e drept, că seamănă . . .

— D'apoi l'ai cunoscut pe Eminescu, l'ai vĕḑut pe aici, prin Blaşiu?

— Cum sĕ nu, doar' a fost student aici.

— Te rog, spune-mi ceva despre el, te ascult bucuros.

Şi părintele vicerector *Orga* începù sĕ-mi istorisească, pe jumĕtate riḑênd, pe jumĕtate serios, ear' eu ascultam cu atenţiune următoarea poveste.

*

La 1866 adunarea *„Associaţiunei“* s'a ţinut la Alba-Iulia. Eu eram teolog absolut atunci, şi m'am dus, veḑi bine, şi eu cu mai mulţi prietini.

Eminescu atunci, în vîrstă de vr'o 16 ani, erá şi el în Blaşiu. Şi veḑi, va fí auḑit şi el de „Associaţiune“, de adunarea ei, şi a plecat şi el la Alba-Iulia, — se 'nţelege pe jos.

Ajuns acolo, cine ştie, nu va fi avut nici un ban, apoi cum erá tiner băiat necunoscut şi neînsemnat, nime nu l'a chiămat în cuartir. Ce sĕ facă? Umblând prin parcul din oraş a vĕḑut pe acolo băncile acelea, bune de altcum, şi s'a culcat pe una din ele, ascuns după vr'o tufă, în vr'o cărare mai ferită.

Ei, dar' l'a observat vr'un poliţist şi l'a luat la întrebare, cine-i, ce caută, cum de doarme acolo? Va fi spus el, ce va fi spus, destul, că l'a dus la poliţie şi l'a închis frumos, până dimineaţa. Atunci i-a dat drumul.

Erá ḑiua adunării generale. Eu nu l'am mai vĕḑut, dar' nici nu mĕ prea interesam de el. Cine credeá pe atunci, că din Eminescu o sĕ ese, ce a eşit.

Destul, că la re'ntoarcere, — eram cu trăsura mai mulţi inşi — pre cine vedem la podul *Mihalţului,* când se trecem Murĕşul? — Pe Eminescu! Erá desculţ; cismele lui mari erau aşeḑate de o parte, ear' el se jucá cu nişte băieţi de ţeran pe malul Murĕşului în nasip. Poate, că va fí fost flămênd şi va fí cerut ceva de mâncare de la ei, că băieţii erau cu vitele acolo, şi aveá fie-care o traistă cu merinde. Sau poate, că re'ntorcênd el pe jos de la Alba-Iulia şi obosit fiind, a stat de vorbă cu băieţii de ţeran, sĕ se odihnească puţin, s'a împretinit cu ei, şi a început sĕ se joace cu ei, desculţ prin năsip.

L'am luat cu noi în căruţă şi l'am dus cu noi a casă, la *Bucerdea grânoasă.* Acolo cătră seară s'a pornit singur pe stradă şi se uitá în jur, opriá băieţii şi feciorașii în cale vorbiá cu ei, se uitá la portul lor, se împrietiniá îndată cu ei, şi-i plăceá tare sĕ şeadă la poartă, la plomod. şi se asculte fluera.

Seara, mama mea ni-a gătit de cină, ne-a tractat bine pe toţi, se'nţelege Eminescu erá cu noi la masă. După cină mergem la culcare.

Dimineaţa, într'un târḑíu, ne sculăm, ne revedem toţi, Eminescu însĕ nicăiri. Se vede, că s'a sculat mai de dimineaţă, şi fără sĕ ḑică cuiva vr'un cuvênt şi-a luat drumul spre Blaşiu. *Dr. E. Dăianu.*

Învitare de prenumeraţiune

la opul:

Cartea Durerii

de Emil Bougaud, fost episcop de Lavall (Francia), tradusă după originalul francez de Iacob *Nicolescu.*

Aceasta carte este scoasă din marele op al vestitului autor, care se intitulează „Creştinismul şi timpul modern“.

Plină de frumseţi poetice, reflecsiuni admirabile, idei surprinḑĕtoare şi o adâncă convingere creştinească, ea ridică sufletul şi mângâie inima îndurerată.

Vorbind despre durere, ea alină ori-ce dureri sufletești.

Cartea se recomândă mai ales preoţilor, cărora le poate serví şi de bun material pentru predici.

Ea va costá *o coroană,* de şi apare într'un considerabil volum de peste 10 coale tipariu, format portativ, cu mult gust şi tipariu plăcut.

Prenumeraţiunile se pot face la autor şi mai ales la subscrisul editor.

Timişoara, 8 Septembre n. 1895.

Dr. E. Dăianu
(Redacţiunea diariului „Dreptatea“.)

Romănia musicală. Revistă musicală teatrală literară. Apare de doue-ori pe lună sub direcţiunea lui Constantin M. C o r d o n e a n u. Nrii 14, 15 şi 16 au următoriul sumariu: Reorganisarea teatrului naţional, de V. G. Elvir. — Musica la băi (Malnaş Transilvania) de C. M. Cordoneanu. — Un sărut istoric (de M. Barack) trad. de Emil I. Critzman. — Prefaţă, după S. F. de Ilie Demetrescu. — Danţul boului, de Haydn. — Mersul musicei peste Carpaţi. — Din Gazetele străine. — Una alta. — Concursuri. — Bibliografie. — Cătră părinţii de copíi.

Invitare la abonament.

Începênd cu 1 Iuliu st. v. *prețul de abonament al diariului „Dreptatea“* s'a **redus** de **la 12 fl. la 10 fl. pe an.**

Astfeliu mantinênd ținuta noastră cea vechiă, calmă, solidă și obiectivă întru toate, susținênd toate legăturile noastre cari până acum ni-au făcut posibil de a dá în mâna cetitorilor diariul celor mai proaspete informațiuni, vom face acum, ca diariul nostru sĕ fie și cel mai eftin cel mai ușor de abonat.

Cât despre timpul apariției, »Dreptatea« va apărê și mai departe în fie-care di de lucru la amiadi.

După acestea învităm la abonament cu următoarele prețuri:

Pentru monarchiă:

Abonamentul anual costă	fl. 10·—
„ semestral	„ 5·—
„ treilunar	„ 2·50
„ lunar	„ 0·85

Pentru România și străinătate:

Abonamentul anual costă	Frci 37·—
„ semestral	„ 18·50

Abonații vechi sunt rugați a se provocá la numĕrul sub care au primit până acum foaia, ori sĕ lipească adresa pe cuponul mandatului.

Abonenții noi sunt rugați a scrie adresa corect și legibil.

Abonamentele se fac mai cu înlesnire prin m a n d a t e p o s t a l e. Domnii abonați sunt rugați a însemná pe cuponul mandatului timpul pentru care trimit abonamentul.

Amintim și la acest loc, că diariul nostru se va trimite numai acelor abonați, cari au s o l v i t î n a i n t e abonamentul și numai pre acel timp pre care au solvit.

Abonamentele se trimit la adresa administrațiunei diariului „Dreptatea“ în T i m i ș o a r a, (Temesvár, Zápolyagasse,) Nr. 41.

Redacțiunea și Administrațiunea diariului „Dreptatea“.

Bursa de Budapesta din 7 Septembre 1895.

Datoria de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000 (sc. de d.)	5%	123 50
„ „ „ „ 10.000 . . . . „	4%	—.—
„ „ coroane ung. . . . . . „	4%	99.50
Obl. căilor fer. orient. 1876 . . . „	5%	123.75
„ „ „ de stat, 1889, aur. „	4½	129.—
„ „ „ „ „ „ arg. „	4½	101.75
Obl. cu premii ung., din 1870, 100 fl. buc.		140.50
„ „ „ „ „ „ 50 „ „		140.—
Obl. de desdaun. regal., am., ung. (sc. de d.)	4½%	100.75
„ „ „ „ croate . . „	4½%	102.50
Bonuri rur. ung. . . . . „	4%	96.25
„ „ croate . . . . . . „	4%	97.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)	4%	143.75
„ hipot. croate, 100	5%	—.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni 100		—.—
Datoria de stat. com., hărtiă, Mai-Oct. .	4 2/10	98.75
„ „ „ „ „ Febr.-Aug.	4 2/10%	98.75
„ „ „ „ arg. Jan.-Jul. .	4 2/10%	98.50
„ „ „ „ „ Apr.-Nov. .	4 2/10%	98.50
Renta de aur austr. (sc. de d)	4%	122.50
„ în coroane		98.50
Datoria de stat austr. 1854. 250 fl. . . .	4%	149.—
„ „ „ „ 1860. 500 „	5%	147.50
„ „ „ „ 1860. 100 „	5%	158.25
„ „ „ „ 1864. 100 „		193.—
„ „ „ „ 1864. 50 „		198.—
Obl. oraș. Budapesta 1890	4½%	100.15
Obl. c. fr. bulg.	6%	122 —
„ cu prem. sêrb. 100 fr.	3%	40.—
„ „ „ „ „ „ (stamp. austr.)	3%	40.75
„ soc. p. reg. Temeș-Bega	5%	140.—

Monede.

Galbenul ces. și reg. tesc.	5.95
„ „ „ „ verig.	5.92
„ austr.-ung. de 8 fl.	9.93
„ de 20 franci	9.93
20 marce	12.25
Lira de aur turcească	—.—
Argintul austr. și ung.	—.—
100 marce germ. în papir	61.25
„ „ „ de bancă pr. 31 Iuniu	—.—

Scrisuri fonciare.

„Albina“, inst. de econ 5%	100.76
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani	101.—
„ „ „ „ „ 5%	101.—
„ „ „ „ „ 5½%	100.50
„ de credit ardeleană 5%	101.—
„ „ „ „ 4½% 40 ani	99.—
„ „ „ „ 4½% 50 ani	98.50
„ credit fonc. din Sibiiu 5%	102.25
„ „ „ „ „ 5½%	—.—
„ „ „ „ „ 6%	—.—
„ „ „ „ „ 4½% em. VI.	100.50
„ gen. din Sibiiu 110 5% 31.3 ani	—.—
„ „ „ „ 106 5% 40 ani	—.—
„ „ „ „ III emis 5%	102.25
„ „ „ „ IV emis. 4½%	100.50
„ I. de credit din Timișoara 5%	102.—
„ I. „ „ „ „ 4½%	99.50
Imprumut. băncii ung. hipotec. 4%	128.50

Sorțuri private.

Imprumutul oraș. Viena din 1874, 100	174.50
Sorțuri din Buda 40	60.—
„ „ „ (st. austr.) 40	61.—
Sorturi reun. „Jó-sziv“ 2	3.30
„ „ „ (st. austr.) 5	3.50
„ crucea roșie 5	12.—
„ „ „ (st. austr.)	12.50
Obiigațiunile basilicei 5	9.75
„ „ (st. austr.)	10.25
„ crucea roșie italian. 25 lire	12.75
„ „ „ „ „ (st. austr.)	13.—
Instit. de cred. austr. 100	198.—
Crucea roșie austr. 10	19.—
Sorți Pálffy 40	59.20

Bance.

Banca anglo-austriacă 120	170.—
„ pe acții Budapestană 100	129.50
„ „ „ a capitalei I emis. 100	98.—
„Hermes“ intreprind. de bani 200	—.—
Banca de credit fiumană 80	126.50
„ „ „ gen. ung. 200	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu	435.75
„ „ „ pe acții Budast. 50	55.—
„ „ „ austriacă 160	—.—
„ „ „ „ din 4 Iuliu	351.50
„ industrială I ung. 150	197.—
„ „ și comerc. ung. 100	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu	112.50
„ croat-slavon. 100	—.—
„ de credit ung. 200	116.—
„ „ „ „ vechiă 100	—.—
„ „ „ „ II emis. 15 Iuliu	241.25
„ comercială ung. pestană 500	1132.—
„ com. și industr. bpestană 100	—.—
„ de credit fonciar centrală 500	590.—
„ croată de escompt 200	—.—
„ de escompt și zarafiă ung. 400 K.	—.—
„ „ „ „ „ 15 Iuliu	259.—
„ austro-ungară 600	1000.—
„ „Unio“ 200	—.—

Prețurile bucatelor din piața Timișoarei.

De la 7 Septembre 1895.

După notările societății „Lloyd“ din Timișoara.

Grâu, greutatea cualit. 78 chil.	per 100 chil.	5.85—5.90
Grâu, greutatea cualit. 79 chil.	per 100 chil.	5.90—5.95
Sĕcară, greutatea cualit.	per 100 chil.	4.60—4.70
Orz, greutatea cualit.	per 100 chil.	6.00—6.10
Ovĕs, vnturat per 100 chil.		6.40—6.50
Cucuruz, nou per 100 chil.		5.70—5.75

Têrgul de producte pe termin.

Grâu Sept.-Oct. . . în bani per 100 kgr.	6.69 și	6.71
Grâu la Mart.-Apr. „ „ „ „	7.05 și	7.06
Grâu Maiu-Iuniu . „ „ „ „	—.— și	—.—
Sĕcară la Sept.-Oct. „ „ „ „	5.06 și	5.07
Porumb Maiu-Iuniu „ „ „ „	6.13 și	5.15
Porumb Iul.-Aug. . „ „ „ „	5.07 și	5.09
Porumb Aug.-Sept. „ „ „ „	5.08 și	5.10
Ovĕs la Sept.-Oct. „ „ „ „	5.87 și	5.89
Ovĕs la Mart.-April „ „ „ „	—.— și	—.—
Rapiță Aug.-Sept. . „ „ „ „	9.45 și	9.50

Têrgul de producte diverse.

(Prețul per 100 kilograme.)

Specia	Cursu Bani	Cursu Marfa
Somênță de trifoiu luțernă ung. nouă	52.—	56.—
Semênță de trifoiu roșiă nouă	62.—	67.—
Oleiu de morcovi duplu rafinat	28.—	29.—
Turte de oleiu Rapiță	5.—	5.25
Unsoare de porc, pestană	48.—	48.50
Unsoare de porc din provinciă	—.—	—.—
Clisă nouă, uscată la aer, I-a	—.—	—.—
Clisă de masă, 4 rude	43.50	44.—
Clisă de masă, 3 rude	46.50	47.—
Clisă afumată	48.50	49.—
Sĕu sĕmburos	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, cual. uscit.	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 100 drb	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, 85 drb	—.—	—.—
Prune per 500 kgr. în saci, drb	—.—	—.—
cu termin per 50 0kgr. în saci, 100 drb	10.75	11.25
cu termin per 500 kgr. în saci.	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb	16.25	16.70
cu termin per 500 kgr. în saci,	9.75	10.—
cu termin per 500 kgr. în saci, 100 drb	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb	16.25	16.50
Lecuar de prune slavon	11.50	12.50
Lecuar de prune sêrbesc	10.50	11.—
cu termin slavon	13.75	14.—
cu termin sêrbesc	12.75	13.—
Miere brută	—.—	—.—
Miere galbină, destilată	32.—	33.—
Ceară din Rosenau	152.—	155.—
Ceară slavonă	—.—	—.—

Têrgul de producte din Budapesta.

(Prețurile de la 7 Septembre 1895.)

Specia	Cualitatea	Prețul per 100 kgr. de la	Prețul per 100 kgr. până	Cualitatea	Prețul per 100 kgr. de la	Prețul per 100 kgr. până
Grâu Bănațan vechiu	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bănațan „	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bănațan „	78	6.60	6.65	79	6.70	6.75
Grâu Bănațan „	80	6.75	6.80	81	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Tisa „	76	—.—	—.—	77	6.55	6.60
Grâu de la Tisa „	78	6.75	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Tisa „	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ reserv	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu Bpestan „ „	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu Bpestan „ „	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu Bpostau „ „	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de la Alba „	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de la Alba „	76	—.—	—.—	77	6.50	6.55
Grâu de la Alba „	78	6.65	6.70	79	6.75	6.80
Grâu de la Alba „	80	6.80	6.85	81	—.—	—.—
Grâu de Bacica „	74	—.—	—.—	75	—.—	—.—
Grâu de Bacica „	76	—.—	—.—	77	6.60	6.65

S'a tipărit în tipografia Heinrich Uhrmann în Timișoara.